

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/4 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Wrocław, 11. Czerwca. — Zgromadzenie reprezentantów miasta w tej chwili postanowiło przedłożyć przez deputacją z grona swego wybraną Najj. Panu petycją względem cofnięcia rozporządzenia z dnia 1. b. m. dotyczącego zakazu gazet i pism czasowych, tudzież względem zwołania sejmiku. Nadburmistrz Elwanger jako komisarz magistratu stanowczo przeciw temu się oświadczył. Deputacja dziś wieczorem do Berlina wyjeżdża.

Wiedeń, 11. Czerwca — Książę Karól Auersberg został zamianowany prezesem, hr. Kuefstein wiceprezesem izby panów. Hasner zaś prezesem, dziedzic Hopfen i radzca Lapenna wiceprezesami izby deputowanych.

Paryż, 12. Czerwca. — Monitor donosi, że cesarz austriacki i król pruski powinszowali cesarzowi Napoleonowi zdobycia Puebli. Sprawozdanie generała Foreya nadejdzie tu parowcem angielskim w d. 2. Lipca, ponieważ Puebla kapitulowała w dniu 17. Maja, a parowiec opuścił Vera Cruz w d. 15. Maja. Wedle prywatnej depechy Francuzi ruszyli do Meksyku w dniu 18. Maja.

— List siedmiu biskupów, dotyczący wyborów, będzie przedłożony radzie stanu.

Berlin, 12. Czerwca. — Najj. Pan rządził nadać dyrektorowi policji Hofrichterowi w Berlinie krzyż kawalerski orderu domu królewskiego Hohenzollerów.

— Nauczyciel etatowy przy gimazyum Św. Maryi Magdaleny w Poznaniu Dr. Ustymowicz zamianowany został wyższym nauczycielem.

Berlin, 11. Czerwca. — Posener Ztg. i Ostdeutsche Ztg., obie wychodzące gazety w Poznaniu otrzymały ostrzeżenie z powodu przystąpienia swego do oświadczenia sześciu dzienników berlińskich. Ostrzeżenie, które otrzymał nakładca Ostdeutsche Ztg. od kr. prezydium regencyjnego brzmi jak następuje:

Zważywszy, że wychodząca pańskim nakładem Ostdeutsche Zeitung w num. 128 z d. 5. b. m. zamieściła oświadczenie ogłoszone przez niektóre dzienniki berlińskie względem najw. rozporządzenia z d. 1. b. m. dotyczącego zakazu dzienników i pism czasowych i za swoje uznała przez dodatkowe i wyraźne do niego przystąpienie; zważywszy, że to oświadczenie, ponieważ we wstępnej formule najw. rozporządzenia z d. 1. b. m. nie widzi przyrzeczenia, że toż na najbliższym sejmiku do potwierczenia ma być przedłożone i ponieważ wolność druku wedle konstytucji tylko na drodze prawodawstwa a nie na drodze rozporządzeń może być ograniczona, zaprzecza prawomocności konstytucyjnej rozporządzenia najw. z d. 1. b. m. i podnosi zarzut przeciw rządowi państwa, że spuścił z oka powiny wzgląd na kraj i uszanowanie należące się ciałom powołanym do spółdziuła w prawodawstwie;

Zważywszy, że najw. rozporządzenie z d. 1. b. m. wyraźnie we wstępnej formule odwołuje się do artykułu konstytucji a temsamem do przewidzianego natychmiastowego przedłożenia go na najbliższym sejmiku i że forma rozporządzenia wedle § 63. konstytucji w naglącej potrzebie podczas nieobecności sejmiku jest formą legalną prawodawstwa, że więc w tem oświadczeniu znaleźć można twierdzenie wypaczonych albo nienawistnych faktów, na to obliczonych, aby wystawić na nienawiść wyłane postanowienia na mocy najw. rozporządzenia z d. 1. b. m.; zważywszy, że to oświadczenie z powodu tego niby przeciwnego konstytucji i nieprawnego najw. rozporządzenia każdego z ludu powołuje do udziału w czynnej walce konstytucyjnej i w tem wezwaniu upatrywać trzeba podburzanie do nieposłuszeństwa przeciw rozporządzeniom zwierzchności;

Zważywszy nakoniec, że wedle tego ogłoszony w Ostdeutsche Zeitung przystęp do tego oświadczenia przedstawia się naruszającym publiczną pomyślność, a nadto taż dążność w całym zachowaniu się Ostdeutsche Zeitung dotąd trwale występowała,

udziela się niniejszem ostrzeżenie z odniesieniem do §§ 1 do 3 najwyższego rozporządzenia z d. 1. b. m.

Poznań, 8. Czerwca 1863.

Prezydium kr. Rejencji.
Toop.

Chełmno, 11 Czerwca, godzina 11, minut 11 z południa. W tej chwili uwięziono redaktora Nadwiślanina i Przyjaciela Ludu, pana Chociszewskiego.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 10. Czerw. — W tej chwili upowszechniła się w mieście naszym wiadomość, że z rozkazu rządu narodowego wzięto z głównej kasy komisji skarbowej 5 milionów rubli i oddano je rządowi narodowemu. Oddanie to miało uskutecznić trzech urzędników, którym była powierzona kasowość, to jest przez szefa i dwóch kasyerów, którzy pozostawiając kwit rządu narodowego na wzięte sumy, uciekli. Za szczegóły trudno mi ręczyć, tylko wszędzie w mieście opowiadają, że pieniędzy w skarbie Królestwa Polskiego niemasz, wszystko skradziono.

Generalna korespondencya austriacka pisze z Paryża pod d. 5 b. m. przypomnieć sobie zapewne, że przed kilku tygodniami przepowiedziałem wam ruch rewolucyjny na Podolu i Ukrainie, na mocy doniesień z Mielnicy nad granicą galicyjsko-multańską. Z tegoż źródła mogę wam donieść dzisiaj o postępie i dalszych zamiarach tego powstania. Powstańcy dostatecznie są zaopatrzeni w broń i przybory wojskowe. Mianowicie kozacy, którzy powstałi na Ukrainie wybornie są uzbrojeni, mają doskonałe, wyjeżdżone konie. Dla powstańców na Podolu dostarczają Multany broń i amunicyą, a lepiej powiedziawszy polscy emigranci urządzili tam liczne składy broni i amunicji, którą natychmiast przewożą, gdy granica jest odsłonią.

Inowrocław, 9. Czerwca. — Moskale którzy tu przešli w swoim czasie w liczbie 375 ludzi, pozostawili 9 rannych swoich z których jeden wyzdrowiał, a 8 jeszcze się tu leczy w lazarecie wojskowym.

— Bitwa stoczona między powstańcami a obwieszczkami nadgranicznymi niedaleko wsi Chełmce miała tu ten powód: We wsi nadgranicznej w Prusach było zakopanej 500 broni dla powstańców. Uwiadomieni o tem powstańcy, zebrali się w sile 500 ludzi i uderzyli na obwieszczki, ubiwszy im kilkunastu, resztę przez Chełmce przepędzili, a broń zakopaną tymczasem wykopali i przenieśli przez granicę. Tak pisze Ost. Ztg.

— Petersburgska Pszczoła donosi z placu boju, że pisma rewolucyjne przesyłane bywają pocztą nietylko do zachodnich, ale jeszcze do wschodnich gubernij. W okolicach Wołgi schwymano emisaryuszów, którzy upowszechniali sfałszowany cesarski manifest, datowany z d. 31. Marca z podaniem, że był drukowany w drukarni rządzącego senatu. Wyszedł więc teraz ukaz nakazujący władzom gubernialnym chwywanie roznosicieli tych fałszywych manifestów i innych proklamacyj i stawiania ich pod sąd wojenne jak rozbójników i podpalaczy.

— W dniu 10. Czerwca po południu nadeszła do rosyjskiego konsula w Gdańsku depecha z wiadomością, że bankowi warszawskiemu skradziono 3,500,000 rubli, a między temi 3,200,000 rubli w listach zastawnych polskiego ziemstwa kredytowego. Kasyer tego banku uciekł. Agent konsulatu rosyjskiego w Szczecinie ogłosił przestrożę, aby tych papierów skradzionych nikt nie kupował.

Warszawa, 3. Czerwca. — Oto bliższe szczegóły bójki milicyantów z wojskiem na Pradze. Z wojska na kolei petersburgskiej rozbitego, 2 żołnierzy przybyło na Pragę do szynku wprost kościoła i tam kazali szynkarce żydówce dać sobie wódki i zakąskę, za co dali szynkarce rubla, a przy wydaniu reszty powiedzieli, że to były trzy ruble. Żydówka nie dała w siebie tego wmówić, za co została czynnie pokrzywdzoną. Przywołany na pomoc milicyant również skrzywdzonym został. Naza jutrz powtórzył się podobny gwałt, zbiegła się policya i wojsko i wszczęła się pomiędzy nimi zacięta bojka. Na wieść o niej przybył oberpolicmajster i książę Konstanty, który zaledwie koniec jej położył. W bójce milicyant Kowalski przez żołnierzy zabitym został.

Wczoraj w nocy wysłano na Polesie znaczne siły wojska różnej broni przez rogatki ząbkowskie, mówią, że 3000, przez rogatki zaś grochowskie wysłano 5 rot piechoty, 100 kozaków i szwadron ułanów.

W dniu wczorajszym na kolei petersburgskiej pod stacją Łapy, kolej znacznie była popsuta i 5 wagonów wyskoczyło. Pociąg był towarowy, straty w żołnierzach, których było niewielu, nie są mi znane.

Aresztowano na prowincyi Michała Krajewskiego, w Warszawie

Wdowickiego Jana czeladnika szewskiego, Michalika Pawła czeladnika malarskiego, Makarewicza Franciszka, Wysockiego Józefa dymisjonowanego podoficera.

Dnia 1. Czerwca pod Czerniakowem znalezione zostały zwłoki 2 kobiet, Małgorzaty Wróblewskiej i niejakiej Franciszki, które wracając z Czerniakowa po sprzedaży tam ofiarok woskowych na odpuszczenie, przez Moskali napadnięte zostały, zamordowane i do naga obdarte. Tegoż dnia wieś Brudno, o kilka wiorst od Warszawy przez Moskali zrabowaną została. Toż samo wieś Mazanówka w powiecie białskim, gdzie aresztowali pannę Narbutt.

Z Litwy dochodzą nas wiadomości o stoczonych potyczce i odniesionem przez powstańców zwycięstwie pod wsią Łukawcem w wilejskim powiecie i zajęciu przez powstańców miasta Wilejki. Dowódcą tego oddziału jest zdolny oficer.

Kozacy płądrują po prowincyi, a sami oficerowie ostrzegają, żeby nocą nie jechać, bo można być zrabowanym przez kozaków.

Nie liczny oddział powstańców podlaskich Stasinkiewicza w d. 25. Maja przybył na wozach do wsi Mazanówki, majątku państwa Horochów Moskale za nimi w ślad pędzili. Moskale już w Mazanówce nie zastali naszych, bo byli w pobliskim lesie; mimo tego ustawili 6 armat, strzelali w podwórze do spokojnych ludzi i do ogrodu dworskiego. Następnie rzucili się na dwór i zrabowali go zupełnie, zniszczyli wszystko do tego stopnia, że nawet sukno z powozów poobdzierali. Po dokonaniem rabunku, Moskale opuścili Mazanówkę. Powstańcy pozbawieni dowódcy Stasinkiewicza, który był dawniej klerykiem w Janowie, a teraz niewiadomo gdzie się podział, czy zabity, czy też odcięty został, uradzili, żeby przeprawić się za Bug i złączyć się z litewskimi oddziałami. Przeprawiwszy się przez rzekę, kiedy zmęczeni i zgłodniałi a bez dowódcy będąc w najbliższej wiosce rozlokowali się, Moskale napadli na nich i odcięli im drogę do lasu, otoczywszy ze wszystkich stron. Rozpoczął się bój rozpaczliwy, nasi poszli do ataku z kosami i bagnietami i przez linię moskiewską otworzyli sobie drogę, przez którą 1/3 oddziału w porządku przeszła, reszta wyginęła lub do niewoli zabrana. Oddział Stasinkiewicza nie był liczny. Nadmieniam jeszcze, że Moskale idąc za naszymi, zbili księdza Jackowskiego proboszcza z Huszczyny i Trybuchowicza cieślę, za to, że im nie chcieli powiedzieć, gdzie poszli powstańcy. Obaj są niebezpiecznie chorzy. Cz.

Warszawa, 4. Czerwca. — Wnocy z d. 3. na 4. bm. odbyła została rewizya u p. Jana Kantego Wołowskiego. Rewizyę dopełniali oberpolicmajster Lewszyn, Witkowski, Tałajewski i Zengbusz. Następnie pan Jan K. Wołowski naczelny prokurator senatu zaaresztowany i odwieziony do cytadeli. Zaaresztowany także został mecenas August Trzetrzewiński, u Kojśiewicza zaś mecenas zrobili rewizyę. Prócz tego aresztowano Kazimierza Guranowskiego, Babskiego urzędnika z poczty i wielu innych. Aresztowanie Wołowskiego, naczelnego prokuratora, który był ministrem sprawiedliwości, zwraca szczególną uwagę. Że rząd moskiewski jest zupełnie osamotniony i że na nikogo liczyć nie może, dowodem jest pomiędzy innymi i osadzenie w cytadeli p. Wołowskiego. Rząd ten niema u nas warunków bytu, wszystko mu z rąk wypada a organom którymi się posługiwał, nie ufa.

O utarczce pod Kadyszem nad Hańczą w Augustowskim dnia 21. Maja stoczony, odbieram szczegółowe sprawozdanie. Były się w tem miejscu dwa nowe oddziały augustowskie, jeden zostający pod dowództwem kapitana Brandta, drugi pod dowództwem Wiktora Hłaski. Nasi zajmowali pozycyą na lesistym pagórku przy drodze bitej prowadzącej z Kadysza do Kopsiowa. Oddział Hłaski zajmował front i prawe skrzydło, kapitan zaś Brandt lewe. Moskwa zbliżając się, wysłała dla zajęcia naszym tyłu szwadron huzarów, których strzelcy pod dowództwem porucznika Józefa Hłaski po dwukrotnym ataku stanowczo odparli, zabijwszy im oficera i znaczną ilość żołnierzy. Moskwa wyprawiła następnie kompanię tyralierów, którą strzelcy nasi przyjęli celnymi strzałami. Ponieważ zaś prawe skrzydło nasze broniące małej drogi, na którą właśnie główne siły Moskwy zmierzały, było za słabo osadzone, gdyż najmniej atak był spodziewany z tej strony, przeto dowódca Hłasko z częścią oddziału swego i kapitan Brandt przeszedł na drugą stronę szosy, cofając się ku Pudliszkom, część zaś oddziału Hłaski odcięta przez Moskwę, z tamtej strony szosy, odstrzelującą się przez godzin kilka złączyła się z oddziałem pulkownika Romotowskiego. Zabitych mamy kilkunastu, między nimi porucznik Józef Hłasko, powszechnie kochany w szeregach, który niesłychanem męstwem z 18 strzelcami, główne siły Moskwy wstrzymywał; rannych mamy 5, wziętych do niewoli 2 pomiędzy nimi stary kapitan napoleoński Kozłowski. Moskwa w ściśniętych walcząc szeregach nieporównanie większe poniosła straty w zabitych i rannych; między pierwszymi było kilku oficerów; kilka koni, cokolwiek broni moskiewskiej dostało się w ręce nasze. Młody żołnierz nasz walczący w tej potyczce, pierwszy raz był w boju, okazywał jednak wiele ochoty i energii.

Dnia 28. Maja, pod wsią Dembnikami w pow. Łomżyńskim w województwie Augustowskim, niewielka partya ludzi bezbronnych, dążąca do oddziału powstańczego, została obkoczona przez sotnię kozaków dowodzoną przez asała Matwiejewa, który zarazem dowodził wyprawą, oraz przez dwie kompanie sibirskiego pułku. Nieszczęśliwi, widząc niebezpieczeństwo, rzucili się w rozsypkę, zmierzając do pobliskiego boru. Niektórzy oskoczeni, prosili o litość — i otrzymali moskiewską litość. Żołnierze kazawszy się im wprzód rozebrać, aby nieuszkodzić sukien, kłuli pikami, płatali pałaszami, obcinali głowy. Kilku biednych, prawdziwych męczenników, zginęło w najokrutniejszy sposób, nad innymi mniej się pastwiono. Rannych szarpali jako zgłodniałe wilki, gdy zdobył rozdzierają. Asał zaś Matwiejew, kazał przywiązywać rannych do ogonów końskich i harcowali z nimi dopóty, dopóki ślad życia był widoczny. Wznoszącym do góry ręce i wołającym »Jezus Marya

przybądźcie na ratunek!« obcinali Moskale ręce mówiąc: »wot ciebia Jezus Marya.« Dwóch dzieciaków spostrzegłszy żołnierze na drzewie, chcieli do nich strzelać, ale oficerowie dla siebie pozostawili przyjemność strzelania do dzieci; sztabkapitan więc Archarytow z rewolweru do nich palił. Ranne dziecięcy pospadały z drzewa na ziemię, gdzie przez oficera jak i przez jego żołnierzy byli dobici. Za prawdziwość podanych tu szczegółów, znaczny ksiądz, który nam je podał, jako bliski świadek tych dzikich scen okrucieństwa, ręczy słowem kapłana. Cz.

Warszawa, 9 Czerwca. — Wnocy 5 na 6 wedle Schl. Ztg. na cmentarzu tutejszym ewangelickim przedsięwzięto bardzo ścisłą rewizyą! otwierano wszystkie groby bez wyjątku, szukając broni. Naturalnie bez skutku. Naczelnego prokuratora senatu i rzeczywistego radcę stanu, p. Wołowskiego, wypuszczono z więzienia. Pomiędzy nowo aresztowanymi jest restaurator w Tivoli, Zwoliński. Komisarze obwodowi otrzymali rozkaz, aby kazać osobiście sobie wręczać paszporta przez nowo przybywające osoby w każdym razie konstatować tożsamość osoby. Dziennik Powsz. ogłasza nową reformę i łaskę, j w formie następującej:

»Warszawski oberpolicmajster. Z rozkazu władzy wyższej, od dnia dzisiejszego osoby znajdujące się na ulicy, obowiązane są mieć latarki zapalone od godziny 10 do 11 wieczorem, wzbronienie zaś wychodzenia z domu po godzinie 11 pozostaje w swojej mocy.

Warszawa dnia 27 Ma (8 Czerwca) 1863.
Jenerał major, Lewszyn. Naczelnik kancelaryi Salerno.«

Rosya.

Petersburg, 5. Czerwca. — Listy prywatne ztąd wysłane do Berlina wspominają, że rada gminna moskiewska postanowiła utworzyć zbrojną milicyą gminną. W pierwszych dwóch dniach w Moskwie zapisało się do tej milicyi kilka tysięcy obywateli. Zdaje się, iż za przykładem Moskwy pójda inne miasta. Bułmistrz moskiewski, książę Szczerbatow, bawi w Petersburgu; powiadają, że stara się o pozwole nie na utworzenie milicyi i o zatwierdzenie statutów.

Francya.

Paryż, 9. Czerwca. — Kolońska gazeta pisze: Projekt do depezy w sprawie polskiej, zredagowany przez Drouin de Lhuys jeszcze niewrócił z Wiednia, ale jak zaręcza la France, długo tak pozostać nie może. La France nie wątpi, że na ten projekt przystanie Austria, ponieważ trzy państwa na główne punkta ostatnich propozycyji się zgodziły. Rosya zapewne przyjmie propozycyę jednobrzmiące trzech mocarstw, ponieważ wewnętrzne trudności i stosunki finansowe Rosyi tak są widoczne, że ich ukryć nie może przed oczyma Europy, boć zaprzecć niemożna, iż szósty miesiąc walki Polaków przeciw ogromnej armii rosyjskiej, tej słabości dostatecznie dowodzi.

— Siecle donosi, że »rząd polski« utwożył komitet narodowy w Paryżu, który ma się znosić ze wszystkimi towarzystwami w Europie, przychylnymi sprawie polskiej i przyjmować od nich składki. Komitet ten składają Władysław Czartoryski, Gostkowski, Ordega, Gutry, Bonaldi i Branicki.

— Paryski Monitor ogłosił list ks. arcybiskupa Felińskiego napisany przez tegoż do cesarza Aleksandra II. w skutku podania się do dymisji jako radcy stanu. Brzmi on w tłumaczeniu z francuskiego tekstu Monitora jak następuje:

»N. Panie! Zawsze miał kościół powołanie i przywilej podnosić głos do mocarzy tego świata w chwilach wielkich nieszczęść i klęsk publicznych. Na mocy tego przywileju i tego obowiązku, i ponieważ jestem pierwszym pasterzem w Królestwie Polskiem, śmiem udać się do Waszej CKMości, ażeby Mu wyłożyć gwałtowne potrzeby trzody mnie powierzonej. Krew leje się strumieniami, a represya zamiast ustraszyc umysły, tylko pomnaża rozjątrzenie. Błagam Waszej CKMości, w imieniu miłości chrześciańskiej i w imieniu interesów obudwu krajów, abyś raczył koniec położyć tej wojnie wyciępającej. Instytucye nadane przez Waszą CKMość niewystarczają, by zapewnić szczęście kraju; Polska się nie zadowolni autonomią administracyjną, ona potrzebuje życia politycznego. N. Panie, weźmij silną dłoń inicjatywę w sprawie polskiej, utwórz naród niepodległy i połączony z Rosyą jedynie węzłem Twojej dostojnej dynastyi, oto jedyne rozwiązanie zdolne powstrzymać rozlew krwi i położyć trwałe podstawy ostatecznego spokoju. Czas nagli. Każdy dzień stracony rozszerza przedział pomiędzy tronem a narodem. Nie czekaj, N. Panie, ostatecznego końca walki; więcej prawdziwej jest wielkości w łagodności, która się wzdryga przed rzezią, jak w zwycięstwie które wyludnia Królestwo. Wielkie slowo, godne wielkoduszności wielkiego monarchy, który oswobodzając mimo tylu przeszkód dwadzieścia milionów swoich poddanych, aby z nich utworzyć wolnych obywateli, nie cofnie się przed zadaniem równie chlubnym, uszczęśliwienia narodu, który przechodzi przez próby tak okrutne. N. Panie, Opatrzność, która ci powierzyła ten naród, udzieli ci pomocy, ona zachowała dla Ciebie koronę wiecznej chwały, jeżeli raz na zawsze powstrzymasz potok krwi i łez, który od tak dawna płynie w Polsce. Przebac, N. Panie, otwartość słów moich, ale chwila obecna jest zbyt uroczysta. Przebac pasterzowi, który będąc świadkiem nieszczęść nieogarnionych, śmie się wstawić za swoją trzodą. Składając u stóp tronu prośbę moję pokorną lecz gorącą, mam szczęście zwać się W. CKMości najwierniejszym i najposłuszniejszym poddanym. Zygmunt Feliński, arcybiskup warszawski. Warszawa, 15. Marca 1863.«

Austria.

Wiedeń, 5. Czerwca. — O stanowisku jakie Austria zajmuje w obec sprawy polskiej, donoszą korespondenci wiedeńscy do obcych dzienników; miejscowe dzienniki żywią się po największej części tylko temi korespondencyami albo zaprzeczeniami mglistemi półurzędowej Gen. Korrespondenz, z których każdy podług swej potrzeby wyczytywać może, czego sam pragnie. I tak donosi wiedeński korespon-

dent do Köln. Ztg., że pogłoski wojenne, które krążyły około Zielonych świąt rzeczywistą miały podstawę. Gabinet francuski chciał groźną postawą, jaką był przybrał, skłonić Austrię do tem spiesniejszego przyłączenia się do operacji mocarstw zachodnich przeciw Rosji. Tymczasem Austria pozostała na swem neutralnym stanowisku i określiła tylko bliżej swoje propozycje, które ująć się dadzą w tych trzech słowach: »amnestya, autonomia i wolność religijna.« Określając bliżej autonomię proponowaną dla Polski wskazał gabinet austriacki na stosunek Węgier do Austrii. Zresztą trwają jeszcze układy co do treści i objętości tych punktów. Propozycje austriackie wyzyskała Francja utylitarnie; Anglia na nie jeszcze nie odpowiedziała. Francja zamysła to, co jest wspólnem w żądaniach mocarstw, przedstawić w formie wspólnej noty w Petersburgu, pozostawiając każdemu mocarstwu dodanie swych szczegółowych żądań. Austria chciałaby tym wspólnym propozycjom nadać formę, któraby niespowodowała Rosji do odmownej odpowiedzi, a tem samem nie doprowadziła do wojny. Jeżeli zaś nie można było uniknąć starcia, a Austria miałaby stanowczo zdecydować się po której stronie, czy po prusko-rosyjskiej, czy mocarstw zachodnich, wielkie jest prawdopodobieństwo, że połączyłaby się z zachodem, albo przynajmniej wymówiłaby się od ścisłego z Rosją i Prusami związku. Albowiem są w Wiedniu tego zdania, że na wypadek gdyby odżyło św. przymierze, i wyszłaby z walki zwycięsko Rosya i Prusy, już mocarstwa te zgodziły się na osłabienie Austrii. Nie bardzo ufają w Wiedniu gabinetowi francuskiemu, ale mniej jeszcze rosyjskiemu i pruskiemu. Związek z zachodem zawsze przynieść może korzyści dla Austrii, przeciwnie żadnych nie można się spodziewać po związku z północnymi mocarstwami, zatem nie trudno będzie wybierać, jeśli raz nastąpi konieczność wyboru.

Dalej potwierdza ten korespondent doniesienie frankfurckiej L'Europe, że w austriackiej radzie ministrów były dwa zdania co do polityki jakiej się Austria trzymać powinna; zdania Rechberga i Schmerlinga. Jedno: zachowanie neutralności, rozwój systemu parlamentarnego i załatwienie kwestyi niemieckiej, drugie: przystąpienie przynajmniej moralne do programu mocarstw zachodnich. Błędem zaś jest doniesienie, jakoby pierwsze przemogło zdanie; owszem nastąpił kompromis t. j. zgodzono się na zachowanie dokąd tylko można neutralności i wzmacnianie Austrii wewnętrzne i w Niemczech za pomocą systemu parlamentarnego; jeśli zaś koniecznie potrzeba wyjść z neutralności, zbliżyć się do zachodu. Cesarz zgodził się na ten program, który wskazuje podstawę polityki austriackiej w najbliższej przyszłości.

Ze spraw austriackich wewnętrznych zapisujemy tu patent JC. Mości z 2. Czerwca, mocą którego zwołaną jest na 10. Czerwca rada miasta Tryestu jako sejm dla wyboru nowego posła do rady państwa, po czem znów rada jako sejm krajowy się odracza.

Włochy.

Turyn, 5. Czerwca. — Gazeta wrocławska pisze: Rząd nakazał przyspieszyć zorganizowanie gwardyi narodowej, mieć w pogotowiu okręty, aby w danym przypadku mogły dwa korpusy armii sieść na nie. Tym końcem zawarto kontrakty z prywatnymi towarzystwami Rabattino w Genui i Ankonie. Żołnierzy i oficerów urlopowanych powołano pod chorągwie.

Księstwa Naddunajskie.

Bukarest. — Gazeta bucarestska zamieszcza następujące oświadczenie generała Türra:

»Obecność moja w połączonych księstwach dała powód do wielu tłumaczeń i wielu Polaków wynurzyło obawę, że mam zamiar przysposobić powstanie w Galicyi. Podobnie jak nieprzynajmniej żadnemu Polakowi prawa do podburzenia Węgier, równie poczytuję się za nieupoważnionego, podniecać czemkolwiek agitacją w Galicyi.

Bukarest, 15. Maja 1863.

Jenerał Tür r. «

Kronika miejscowa.

Poznań, 12. Czerwca. — Lubo dziś miał się rozpocząć targ na wełnę, jednak zwożenie jej rozpoczęło się w przeszłą sobotę i trwa wciąż; w jednym dniu, to jest w d. 10. b. m. przywieziono jej 8,535 cent., jak się okazuje z listy prowadzonej przez władzę poborową podatków i opłat w ogóle do wieczora zwiezionej było wełny w Poznaniu 16,882 centary. W skutek pomyślnego targu wrocławskiego podskoczyły i u nas ceny i płacono w porównaniu do cen zeszłorocznych od 2 — 6 tal. wyżej za centnar. Po południu d. 11. b. m. nieco się ceny zniżyły, zapewne w skutek napływu większej masy wełny. Niektórzy producenci, którzy się kwapili ze sprzedażą, sprzedali 2 — 3 tal. wyżej, jak roku zeszłego. Większa atoli część niechce się znać dozniesienia pierwotnej ceny i w skutek tego sprzedaż nieco była utrudniona.

— Tutejszy dom bankierski M. Kantorowicz otrzymał telegramem wiadomość z Warszawy, iż bank jen. polski został okradziony. Suma skradziona wynosi 3,500,000 rubli w listach zastawnych i innych efektach. Bank polski wyznaczył nagrodę na wykrycie tych papierów i sprawcy. (Obacz wyżej pod król. Pol.)

— Więzieni w Kościanie ks. Koszczyński z Czacza i dzierzawca dóbr Pluciński z Konojadu przywiezieni zostali 9. Czerwca do Poznania. Z więźniów poznańskich we warowni Winiary wypuszczeni tymczasowo na wolność: nauczyciel Stanisław Rudlicki z Grabowa w powiecie ostrzeszowskim, ekonom Roman Czechowski z Dobrej, ekonom Stanisław Prejbisz z Młyjewa, syn właściciela dóbr Władysław Rozdrażewski z Leśniewa w powiecie gnieźnieńskim i uczeń gospodarzy Apolinary Karłowski z Grochowisk w powiecie mogilnickim.

— Do ściganych listami gończemi należy: właściciel dóbr Włodzimierz Wolniewicz z Dębicza w powiecie średzkim. D. P.

Przybyli do Poznania dnia 12. Czerwca.

BAZAR: Bronisz z Otoczna, Chlapowski z Kopaszew, Dziembowski z Kludziny, Koraczewski z Malinina, Szoldrzyński z Siernik, Unrug z Malpina, Skrzydlewska z Dzierżazna, Hoffmann z Berlina, Gosłowski z Gniezna.

POD CZARNYM ORLEM: Rohrmann z Chrzastowa, Förster z Czerleina, Szeliski z Godzowa, Wichliński z Uni, Klossowski z Braciszewa, Jagodzińska z Srody, Müller z Eisenach, Berkholz z Karczewa, Urbanowski z Turostowa.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Bruns z Ravensberga, Dembowska z Warszawy, Werthmann z Nieświastowic, Wollheim i Neumann z Würzburga, Boas z Szczecina, Ball z Berlina, Getzel z Leszna, Hütthof z Lenepi, Bärwald, Fliess i Wulfer z Bydgoszczy, Kaskel z Trzcielina, Ponioński z Malczewa, Swęrzycki z Kruszewa, hr. Mycielski z Siedmiorogowa, Breza z Więckowic, Gorzeński z Smielowa, Zóltowski z Zajączkowa.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Schnabel z Hückeswagen, Arendt z Lüttich, v. Natzmer i Bayer z Berlina, Beer z Lignicy, Manskopf-Behrens z Frankfurtu, Sasse z Nowejwsi, Lange z W. Rybna, Hertel z Bolewic, Matthes z Hohenzarzig.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Jouanne z Malenia, v. Unrub z Łągiewnik, v. Treskow z Wierzonki, Hildebrand i Schulz z Tarnowa, Eckstein z Wietuchowa, Dr. Burny, Krüger, Köhler, Salinger, Landsberger i Neumann z Berlina, Alexander z Wrocławia, Vogel z Meranu, Mundhenk z Dysseldorfu, Seeborn z Hamburgu, Kunath z Niewierza, Fischer z Dusznik, Bobrowski i Grzymała z Lublina, Hardt z Lenepu, Gorszel z Kottbusu.

HOTEL DU NORD: hr. Kwilicki z Kwilicza, hr. Potworowski z Parzenczewa, hr. Miączynscy z Pawłowa, Kurnatowscy z Pozarzewa, Zabłocki z Czerlina, Drwęski z Starokowca, Steinberg z Luckenwaldu, Janicki z Kwilicza, Reid z Gaju, Auerbach z Torunia, Leichtentritt z Berlina i Litmann z Wrocławia.

HOTEL PARYSKI: Ponikiewski z Wiśniewa, Rzepecki z Gwiazdowa, Skrzydlewski z Wojcina, Wilkoński z Chwalibogowa, Howiecki z Recza, Suszycki z Słomowa, Sereżyński z Myszek, Metzke z Dziekanowic, Dzierzanowski z Glinna, Wulkowski z Gniezna, Prądzyński z Stawu, Rychlicki z Międzychodu.

HOTEL BERLNSKI: Kinder z Nochowa, Meissner z Kiekrza, Meissner z Sierakowa, Hardenaek z Lubowic, Heickeroth z Pławca, Heickeroth z Żabikowa, Woydt z Kostuszyna, Bräu r z Pawłowic, Klein z Chwałkowa, Busse z Sliwna, Müller z Benskowa, Röder z Berlina, Kreyenberg z Lony.

BUDWIGA HOTEL GARNI: Leichtentritt z Pleszewa, Katz z Gąsawy, Machol z Czempinia, Silberstein z Buku, Häuflein z Wrocławia, Gertel z Rogoźna, Warschauer i Davidsohn z Stęszewa.

EICHENER BORN: Brody z Leszna, Kantor z Berlina.

Wypowiedzenie

spłacić się mających gotowizną 3 1/2 % listów zastawnych Wielk. Ks. Poznańskiego.

Dziedzice poniżej wymienionych dóbr spłacili następujące na tychże ciężące 3 1/2 % listy zastawne, które z ksiąg hipotecznych mają być wymazane. Tym końcem wypowiadamy niniejszem takowe, mianowicie:

Nr. list. zast.	D o b r a .		Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.
bież.	amort.			
1	1519	Grab	Pleszew	1000
3	1340	dito	dito	500
4	1341	dito	dito	500
16	1047	Jaraczewo	Śrem	1000
22	1053	dito	dito	1000
24	1055	dito	dito	1000
25	1056	dito	dito	1000
26	1057	dito	dito	1000
39	889	dito	dito	500
42	892	dito	dito	500
43	893	dito	dito	500
50	900	dito	dito	500
55	905	dito	dito	500
58	908	dito	dito	500
65	755	dito	dito	200
68	758	dito	dito	200
75	786	dito	dito	100

Nr. list. zast.	D o b r a .		Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.	Nr. list. zast.	D o b r a .		Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.
bież.	amort.				bież.	amort.			
77	788	Jaraczewo	Śrem	100	19	4977	Mielno	Gniezno	500
82	1254	dito	dito	40	21	4979	dito	dito	500
1	4530	Karczewo	Gniezno	1000	22	4980	dito	dito	500
2	4531	dito	dito	1000	25	4983	dito	dito	500
3	4532	dito	dito	1000	28	4871	dito	dito	200
4	4533	dito	dito	1000	32	4875	dito	dito	200
14	4434	dito	dito	200	34	4877	dito	dito	200
6	6397	Magnuszewice	Pleszew	1000	36	4879	dito	dito	200
7	6398	dito	dito	1000	37	4880	dito	dito	200
9	6400	dito	dito	1000	41	5067	dito	dito	100
10	6401	dito	dito	1000	44	5070	dito	dito	100
14	6288	dito	dito	500	46	5072	dito	dito	100
15	6289	dito	dito	500	58	3918	dito	dito	20
17	6291	dito	dito	500	59	3919	dito	dito	20
18	6292	dito	dito	500	4	4	Modliszewko	dito	1000
22	6296	dito	dito	500	5	5	dito	dito	1000
24	6298	dito	dito	500	6	6	dito	dito	1000
29	5978	dito	dito	200	7	7	dito	dito	1000
32	5981	dito	dito	200	22	7	dito	dito	200
33	5982	dito	dito	200	23	8	dito	dito	200
38	5975	dito	dito	100	24	9	dito	dito	200
45	5458	dito	dito	40	25	10	dito	dito	200
48	5461	dito	dito	40	28	2	dito	dito	100
51	4592	dito	dito	20	34	8	dito	dito	100
52	4593	dito	dito	20	35	9	dito	dito	100
54	4595	dito	dito	20	36	10	dito	dito	100
11	5049	Mielno	Gniezno	1000	38	12	dito	dito	100
13	5051	dito	dito	1000	39	13	dito	dito	100
17	4975	dito	dito	500	40	14	dito	dito	100

Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.	Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.	Kwota listu zastaw. Tal.
bież.	amort.				bież.	amort.			
42	16	Modliszewko	Gniezno	100	34	288	Wrotkowo	Krotoszyn	20
43	17	dito	dito	100	40	385	dito	dito	20
47	3	dito	dito	40	41	386	dito	dito	20
52	8	dito	dito	40	44	4214	dito	dito	1000
53	9	dito	dito	40	45	4215	dito	dito	1000
54	10	dito	dito	40	47	4217	dito	dito	1000
56	12	dito	dito	40	48	4218	dito	dito	1000
57	13	dito	dito	40	50	4220	dito	dito	1000
58	14	dito	dito	40	51	4152	dito	dito	500
59	15	dito	dito	40	52	4153	dito	dito	500
60	16	dito	dito	40	55	4156	dito	dito	500
61	1	dito	dito	20	57	5158	dito	dito	500
67	7	dito	dito	20	61	4132	dito	dito	200
69	9	dito	dito	20	63	4134	dito	dito	200
71	11	dito	dito	20	64	4135	dito	dito	200
72	12	dito	dito	20	66	4489	dito	dito	100
73	13	dito	dito	20	68	4491	dito	dito	100
75	15	dito	dito	20	73	4260	dito	dito	40
76	16	dito	dito	20	74	4261	dito	dito	40
77	17	dito	dito	20	75	4262	dito	dito	40
78	18	dito	dito	20	77	3484	dito	dito	20
81	21	dito	dito	20	78	3485	dito	dito	20
2	1892	Oborzyska	Kościan	1000	79	3486	dito	dito	20
3	1893	dito	dito	1000	80	3487	dito	dito	20
4	1894	dito	dito	1000	81	3488	dito	dito	20
1	6276	Oporzyn	Pleszew	1000	4	2462	Wszolów	Pleszew	1000
2	6277	dito	dito	1000	6	2464	dito	dito	1000
13	5371	dito	dito	40	7	2465	dito	dito	1000
5	2489	Rusiborz	Sroda	1000	14	2242	dito	dito	500
10	2494	dito	dito	1000	25	2393	dito	dito	100
14	2263	dito	dito	500	27	2395	dito	dito	100
18	2267	dito	dito	500	31	2629	dito	dito	40
19	2268	dito	dito	500	32	2630	dito	dito	40
22	2271	dito	dito	500	34	2632	dito	dito	40
29	2145	dito	dito	200	6	3665	Wydzierzewice	Sroda	1000
31	2147	dito	dito	200	9	3668	dito	dito	1000
33	2149	dito	dito	200	10	3669	dito	dito	1000
34	2150	dito	dito	200	16	3568	dito	dito	500
36	2152	dito	dito	200	18	3570	dito	dito	500
45	2439	dito	dito	100	23	3575	dito	dito	500
46	2440	dito	dito	100	24	3576	dito	dito	500
47	2441	dito	dito	100	26	3578	dito	dito	500
48	2442	dito	dito	100	32	3554	dito	dito	200
49	2443	dito	dito	100	35	3557	dito	dito	200
51	2445	dito	dito	100	36	3558	dito	dito	200
52	2446	dito	dito	100	38	3560	dito	dito	200
55	2449	dito	dito	100	39	3561	dito	dito	200
56	2450	dito	dito	100	42	3989	dito	dito	100
70	1942	dito	dito	20	43	3990	dito	dito	100
72	1944	dito	dito	20	46	3993	dito	dito	100
74	1946	dito	dito	20	48	3995	dito	dito	100
76	1948	dito	dito	20	50	3997	dito	dito	100
77	1949	dito	dito	20	56	3906	dito	dito	40
2	4167	Szczepankowo	Szamotuły	1000	57	3907	dito	dito	40
4	4169	dito	dito	1000	58	3908	dito	dito	40
5	4170	dito	dito	1000	61	3911	dito	dito	40
6	4171	dito	dito	1000	62	3912	dito	dito	40
12	4109	dito	dito	500	64	3123	dito	dito	20
13	4110	dito	dito	500	65	3124	dito	dito	20
14	4111	dito	dito	500	67	3126	dito	dito	20
24	4086	dito	dito	200	68	3127	dito	dito	20
26	4450	dito	dito	100	69	3128	dito	dito	20
27	4451	dito	dito	100	70	3129	dito	dito	20
28	4452	dito	dito	100	71	3130	dito	dito	20
29	4453	dito	dito	100					
30	4454	dito	dito	100					
35	3448	dito	dito	20					
36	3449	dito	dito	20					
38	3451	dito	dito	20					
3	993	Wolenica	Krotoszyn	1000					
4	994	dito	dito	1000					
6	996	dito	dito	1000					
7	997	dito	dito	1000					
8	998	dito	dito	1000					
11	837	dito	dito	500					
16	728	dito	dito	200					
18	730	dito	dito	200					
4	276	Wrotkowo	dito	1000					
6	278	dito	dito	1000					
12	245	dito	dito	500					
14	247	dito	dito	500					
16	263	dito	dito	200					
21	268	dito	dito	200					
24	319	dito	dito	100					
28	788	dito	dito	40					
30	284	dito	dito	20					
31	285	dito	dito	20					
32	286	dito	dito	20					
33	287	dito	dito	20					

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 11. Czerwca 1863.

Zyto (wępel po 25 szeffi) trzyma się w cenie. Wypowiedziano 50 wępli. Na Czerwiec 40⁷/₁₂ list. i pien., na Czerwiec Lipiec 40⁷/₁₂ pl., na Lipiec Sierpień 41¹/₆ - ¹/₄ pl., na Sierpień Wrzesień 42 list. 41³/₄ pien., na Wrzesień Paźdz. 42²/₃ list i pien., na Paźdz. Listopad 42¹/₄ list. i pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa słabo. Wypowiedziano 6000 kwart. Na Czerwiec 14²³/₂₄ - ¹¹/₁₂ pl. i list., na Lipiec 15 pl. list. i pien., na Sierpień 15¹/₃ list. i pien., na Wrzesień 15¹/₂ list. i pien., na Paźdz. 15¹/₃ list. ¹/₄ pien., na Listopad 15 list. i pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 11. Czerwca.

Pszenica 57-71 tal.
 Zyto na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 48-47¹/₄ tal., na Lipiec Sierpień 48-47¹/₄ tal., na Wrzesień Paźdz. 49-48³/₈ tal.
 Jęczmień wielki i mały 32-39 tal.
 Groch do gotowania 47-54 tal.
 Groch na pastwę 47-54 tal.
 Olej rzepiowy na Czerwiec 15⁵/₁₂ - ⁷/₂₄ tal., na Czerwiec Lipiec 15 tal., na Wrzesień Paźdz. 14⁵/₁₂ - ⁵/₂₄ - ¹/₄ tal.
 Olej lniany 15¹/₁₂ tal.
 Okowita na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 15⁵/₆ do ⁷/₁₂ tal., na Lipiec Sierpień 15¹¹/₁₂ tal., na Sierpień Wrzesień 16¹/₂ tal., na Wrzesień Paźdz. 16⁵/₁₂ tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 11. Czerwca 1863.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papier-rami.	gotowi-zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 ¹ / ₂	—	101 ¹ / ₂
„ z roku 1859	4 ¹ / ₂	—	105 ¹ / ₃
„ z roku 1856	4 ¹ / ₂	—	101 ¹ / ₃
„ z roku 1853	4	—	98 ³ / ₄
Oblię długi skarbowego	3 ¹ / ₂	—	89 ¹ / ₄
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 ¹ / ₂	—	—
dito miasta Berlina	4 ¹ / ₂	—	103 ³ / ₄
dito „	3 ¹ / ₂	—	89 ¹ / ₂
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 ¹ / ₂	—	90 ³ / ₄
dito „	4	—	101 ¹ / ₂
dito Pruss Wschodnich	3 ¹ / ₂	—	88 ¹ / ₃
dito Pomorskie	3 ¹ / ₂	—	90 ³ / ₄
dito „	4 ¹ / ₄	—	100 ¹ / ₂
dito W. X. Poznańskiego	4	—	102 ³ / ₄
dito W. X. Poznańskiego	3 ¹ / ₂	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	96 ³ / ₄
dito Szląskie	3 ¹ / ₂	—	94 ¹ / ₂
dito Pruss Zachodnich	3 ¹ / ₂	—	86 ¹ / ₂
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	96 ³ / ₈
Obligacye miejskie II. Em. Pozn.	4	93	—
Obligacye prowincyalne Poznańskie	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	—
Louisdory	—	—	110
Akaye kolei zelazn. Starogr. Pozn.	4	—	107

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.	dnia 12. Czerwca 1863 r.			
	od tal.	sgr.	fn.	do tal. sgr. fn.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	16	3	2 18 9
Pszenicy średniej	2	12	6	2 15 —
Pszenicy ordynaryjnej	2	7	6	2 10 —
Zyta przedniego, szefel	1	21	3	1 22 6
Zyta lżejszego	1	18	9	1 20 —
Jęczmienia dużego, szefel	1	8	9	1 11 3
Jęczmienia małego	1	7	6	1 8 9
Owsa, szefel	—	28	—	1 2 6
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—
Grochu na pastwę	1	17	6	1 18 9
Rzep zimowy	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	17	6	— 20 —
Masa, garniec	1	25	—	2 5 —
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Dnia 11. Czerwca		do 15 — —	
14	25	14	25
12.	20	14	25

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.

i wzywamy dzierzycieli wymienionych listów zastawnych, aby takowe z należąciami do nich kuponami od B. Narodzenia 1862. w stanie do kursu usposobionym pod uniknieniem wydać się mającego na ich koszt wywołania publicznego już w nadchodzącym na Sw. Jan 1863. terminie poboru prowizyi ziemskiej, a mianowicie w czasie od 4. do końca Sierpnia 1863. do kassy naszej za odebraniem udzielić się mającej na to rekognicyi złożyli i następnie imienną wartość w gotowiznie dn. 2. Stycznia 1864. odebrali

Zamięscowym posiadaczom rzeczonych listów zastawnych wolno takowe nadesłać niefrankowanemi podaniami poczem przesłanie rekognicyi a następnie waluty al pari za nie w swoim czasie franco nastąpi.

Poznań, dnia 2. Czerwca 1863. Dyrekcyja Jeneralna Ziemstwa.

Młodzieniec znający handel zelaza i lokciowych towarów i umiejący prowadzić księzki handlowe, posiadający język polski i niemiecki, znajdzie stałą posadę. Chcący przyjąć tę posadę zechcą swój adres we frankowanych listach podać do Expedycyi tej Gazety.